

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ελευσίνα, 20-10-2020
Αριθ. Πρωτ.: Φ23.1/6158

ΠΡΟΣ: ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
(Δημόσιες και Ιδιωτικές)

ΚΟΙΝ: 3^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής

Ταχ. Δ/ση : Ελ. Βενιζέλου 82,
19200, Ελευσίνα

Πληροφορίες: Ν. Στάμος

Τηλέφωνο: 2131600830

Ηλ. Διεύθυνση: polthem@dipe-dytik.att.sch.gr
nistamos.politistika@gmail.com

Ιστότοπος: politistikadytatt.blogspot.com

ΘΕΜΑ 1^ο

Εξ αποστάσεως ημερίδα με θέμα: “1821 -2021: Αξιοποίηση ψηφιακών πηγών στην Α/θμια και τη Β/θμια Εκπαίδευση”

ΘΕΜΑ 2^ο

Ενημέρωση Ίδρυσης Περιφερειακού Δικτύου Πολιτιστικών Θεμάτων με τίτλο: «1821, πριν και μετά: Όταν όλα αλλάζουν. Η περίπτωση της Αττικής»

1) Η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Αττικής και οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Α', Β', Γ', Δ' Αθήνας, Ανατολικής Αττικής και Πειραιά και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Γ', Δ' Αθήνας, Δυτικής Αττικής και Πειραιά, δια των Υπευθύνων Πολιτιστικών Θεμάτων, με αφορμή την Επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821, διοργανώνουν εξ αποστάσεως ημερίδα με θέμα:

«1821 -2021: Αξιοποίηση ψηφιακών πηγών στην Α/θμια και τη Β/θμια Εκπαίδευση»

Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί την **Παρασκευή 30 Οκτωβρίου 2020**, κατά τις ώρες **17:00-20:00**, μέσω της πλατφόρμας **Webex**, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠ.ΠΟ.Α, τη Βιβλιοθήκη της Βουλής, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, το Πρόγραμμα Κέντρου Έρευνας για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΚΕΑΕ) «Η Ελληνική Επανάσταση του 1821: Ψηφιακό Αρχείο», το Ίδρυμα Λαμπράκη, τον Όμιλο για την Ιστορική Εκπαίδευση (ΟΙΕΕ), το Ινστιτούτο Ρητορικών και Επικοινωνιακών Σπουδών Ελλάδας, Ομάδα Έργου «Επιστήμη και Κοινωνία» - «200 Χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση» από Ιόνιο Πανεπιστήμιο με στήριξη Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας. Σκοπός της είναι η εξοικείωση των εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης με ψηφιακές πηγές και πόρους ποικίλων φορέων, οι οποίοι μπορούν να αξιοποιηθούν κατά την υλοποίηση Πολιτιστικών Προγραμμάτων και εκπαιδευτικών δράσεων και εντάσσονται στη θεματική «Διακόσια χρόνια από την Επανάσταση του 1821: Περιβάλλον-Υγεία-Πολιτισμός» (αναλυτικό πρόγραμμα επισυνάπτεται). Η ως άνω θεματική αποτελεί την προτεινόμενη κεντρική θεματική ενότητα

για τα Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων κατά το σχολικό έτος 2020-21, σύμφωνα με την υπ' αριθμ: 137053/ΓΔ4/9-10-2020 εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ. Οι ενδιαφερόμενοι/ες εκπαιδευτικοί παρακαλούνται να συμπληρώσουν τη σχετική ηλεκτρονική φόρμα μέχρι και την Τετάρτη 28 Οκτωβρίου 2020 στον σύνδεσμο:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe8z9t8ZCdoYAOa9mIVS5C4Ctx-Ua6CXfyOSJaWtXYqF1zBg/viewform?usp=sf_link

και θα ενημερωθούν για τη συμμετοχή τους και τον τρόπο σύνδεσής τους στην πλατφόρμα webex στο email που έχουν δηλώσει στην ηλεκτρονική φόρμα.

2) Επίσης, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι οι ως άνω Διευθύνσεις προτίθενται να ιδρύσουν Περιφερειακό Δίκτυο Πολιτιστικών Θεμάτων με τίτλο: «1821, πριν και μετά: Όταν όλα αλλάζουν. Η περίπτωση της Αττικής» με ενδεικτική θεματολογία που επισυνάπτεται. Για να ενταχθεί μια σχολική μονάδα στο δίκτυο θα πρέπει να υλοποιεί σχολικό πρόγραμμα Πολιτιστικών Θεμάτων με θέμα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματολογία του. Στο πλαίσιο του Δικτύου θα πραγματοποιηθούν υποστηρικτικά σεμινάρια και ημερίδες για τους εκπαιδευτικούς, μία από τις οποίες είναι η προαναφερόμενη.

Παρακαλούνται οι κ.κ. Διευθυντές/ντριες των Δημοτικών Σχολείων και οι Προϊσταμένες των Νηπιαγωγείων να ενημερώσουν σχετικά τους/τις εκπαιδευτικούς.

Ο Υπεύθυνος Πολιτιστικών Θεμάτων: Νικόλαος Στάμος

Ο Διευθυντής Π.Ε. Δυτικής Αττικής

Ιωάννης Κάππος

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Εισηγήσεις

Εισηγητές

<p>Εισαγωγή:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Λίγα λόγια για το τοπικό πολιτιστικό δίκτυο σχολείων της ΔΙΔΕ Πειραιά με αφορμή την Ελληνική Επανάσταση ○ Ίδρυση Περιφερειακού Δικτύου Πολιτιστικών Θεμάτων ○ Επόμενα βήματα 	<p>Οι υπεύθυνες/ος των Διευθύνσεων ΔΕ Γ', Δ' Αθήνας, Πειραιά και Δυτ. Αττικής και ΠΕ Α', Β', Γ', Δ' Αθήνας, Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής και Πειραιά</p>
<p>«Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και εκπαιδευτικές δράσεις για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821: ένα ψηφιακό παράδειγμα»</p>	<p>Β. Φωτοπούλου (διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς) Γ. Δρίνης (προϊστάμενος του Τμ. Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων) Ε. Μπαζίνη (Τμ. Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων) Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.</p>
<p>Φυσιογνωμία των Γενικών Αρχείων του Κράτους</p> <p>«Μετά Γενναιότητα, Ανδρείας Κατακτήσαμε...»: Ψηφιοποιημένες αρχαιακές πηγές για το 1821</p>	<p>Χριστίνα Σάρρα, προϊσταμένη Τμ. Προβολής, Επικοινωνίας και Εκπαιδευτικών Δράσεων των Γενικών Αρχείων του Κράτους Άννα Κουλικούρδη, προϊσταμένη Αναγνωστηρίου και Αρχαιακής Έρευνας</p>
<p>Βιβλιοθήκη της Βουλής</p>	<p>Ε Δρούλια, διευθύντρια της Βιβλιοθήκης της Βουλής Μ. Καμηλάκη, προϊσταμένη του Τμήματος Κοινοβουλευτικής Βιβλιοθήκης</p>
<p>Εθνικό Ιστορικό Μουσείο</p>	<p>Νικολέτα Ζυγούρη, εκπαιδευτικά προγράμματα Εθνικού Ιστορικού μουσείου</p>
<p>«Δουλεύοντας με αρχεία σε ψηφιακό περιβάλλον: Τα ψηφιακά αρχεία Ι. Καποδίστρια και 1821»</p>	<p>Ιουλία Πεντάζου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτισμού και Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Προγράμματος «Η Ελληνική Επανάσταση του 1821: Ψηφιακό Αρχείο»</p>
<p>«Δράσεις Ιστορικής Αντιλογίας για την Επανάσταση του 1821»</p>	<p>Ιωάννα Δεκατρή, Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων Δ.Δ.Ε. Γ' Αθήνας Επιστημονική Υπεύθυνη του ομώνυμου Προγράμματος</p>
<p>«Βύρων: ένα σύγχρονο ψηφιακό παιχνίδι για την ανάδειξη της κοινωνικής ταυτότητας στην Επανάσταση του 1821»</p>	<p>Ηλίας Στουραϊτίης, εκπρόσωπος της Ομάδας Έργου «200 Χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση», Ιόνιο Πανεπιστήμιο- Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας</p>
<p>Ερωτήματα θα καταγραφούν στο chat και θα τεθούν υπόψη των ομιλητών</p>	

2) Ενδεικτική θεματολογία Περιφερειακού Δικτύου Πολιτιστικών Θεμάτων με τίτλο: «1821, πριν και μετά: Όταν όλα αλλάζουν. Η περίπτωση της Αττικής»

- Η καθημερινή ζωή στην Τουρκοκρατία / στα χρόνια της Επανάστασης στην Αττική (διατροφή, ήθη, έθιμα, συνήθειες, ενδυμασία, δοξασίες)
- Γεγονότα της Επανάστασης στην Αττική
- Πρόσωπα του Αγώνα στην Αττική: δημογέροντες, φιλικοί, αγωνιστές. Προσωπικότητες της Επανάστασης: πράξεις, σκέψεις, ιστορίες
- Το παιδί τον 18ο και αρχές του 19ου, στην Ελλάδα, στον κόσμο / Η Εκπαίδευση στην Ελλάδα του 19ου αιώνα
- Η γυναίκα στην Ελλάδα και στον κόσμο, μέσα από τη λογοτεχνία και τις άλλες τέχνες τον 18ο και αρχές του 19ου αιώνα.
- Μνήμες της επανάστασης στην πόλη/ τη γειτονιά μου (μνημεία, προσωπικότητες, ιστορικά γεγονότα), τοπωνύμια, οδωνύμια, κλπ. Θεματικοί περίπατοι σε κτίρια και μνημεία του 19ου αιώνα. Χάραξη τοπικών πολιτιστικών διαδρομών με άξονα τις μνήμες και τα υλικά κατάλοιπα της περιόδου
- Πολιτιστικό τοπίο: οι αλλαγές, από τον 17ο αιώνα στο παρόν
- Η Επανάσταση, πριν και μετά, μέσα από βιβλία για παιδιά.
- Η Επανάσταση μέσα από τις Τέχνες
- Ελληνική και Παγκόσμια Λογοτεχνία τον 19ο αιώνα
- Ανθρώπινα δικαιώματα στην Ελλάδα και στον κόσμο: Οι συνταγματικοί χάρτες στην Ελλάδα και τον Κόσμο, η χάρτα του Ρήγα, τα πρώτα Συντάγματα της Ελλάδας, κείμενα της Επανάστασης
- Τι συνέβαινε στον υπόλοιπο κόσμο;
- Η Ελληνική Επανάσταση και οι Επαναστάσεις στον κόσμο. Πνευματικά κινήματα στην Ευρώπη
- Φιλέλληνες και το όραμα της ελευθερίας. Πώς είδαν οι περιηγητές την Ελλάδα. Κείμενα και εικόνες / Η Αττική του 19ου αιώνα μέσα από φωτογραφίες, γκραβούρες...
- Τα καράβια που στήριξαν την επανάσταση: Νησιωτικές περιοχές, Λιμάνια, Σκαριά, Ναυτιλία, Εμπόριο, Πειρατεία, καθημερινή ζωή... (Υδρα, Σπέτσες)
- Με αφορμή ένα άγαλμα, ένα μνημείο
- Δημοτικό τραγούδι: αποτυπώσεις της καθημερινής ζωής στα προεπαναστατικά και επαναστατικά χρόνια, αρματολοί και κλέφτες κ.ά.
- Η Επανάσταση και οι ήρωες όπως αποτυπώνονται στο Θέατρο Σκιών
- Αρχιτεκτονική τον 19ο αιώνα στην Αττική (κάστρα, οικισμοί, αρχοντικά, τζαμιά ...)
- Αρχαιότητες και αρχαιοκαπηλία. Σύγχρονες διεκδικήσεις.
- Αρχαιότητες, Βυζαντινά κατάλοιπα και διαμόρφωση εθνικής συνείδησης
- Πρόσληψη της Αρχαιότητας και του υλικού πολιτισμού στην εποχή της Επανάστασης, του Όθωνα και σήμερα
- Οι περιπέτειες του βράχου της Ακρόπολης την εποχή της Επανάστασης και του Όθωνα.
- Η γλώσσα μέσα από τα απομνημονεύματα των αγωνιστών και τα κείμενα της εποχής. /Το γλωσσικό ζήτημα στα τέλη του 19ου αι.
- Πολιτικοί θεσμοί, πολιτικοί, πολιτική και Επανάσταση
- Τα όπλα του Αγώνα για την ελευθερία
- Διαφορετικές αφηγήσεις για την Επανάσταση του '21 (όπως καταγράφηκαν από διαφορετικές κοινωνικές/ πολιτισμικές ομάδες
- Οι ελληνικές παροικίες σε όλο τον κόσμο παραμονές της Επανάστασης
- Σύγχρονες προσλήψεις της Επανάστασης του 1821 σε λογοτεχνία, μουσική, παραστατικές τέχνες, εικαστικά κ.ά. /Το 1821 στην ελληνική ποίηση
- Οι αναπαραστάσεις της επανάστασης του 1821 σε άλλους λαούς
- Η Αθήνα στην εποχή της οθωμανικής κυριαρχίας, οι άλλες πόλεις (π.χ. Θεσσαλονίκη, Γιάννενα κλπ.)
- Τύπος, Τυπογραφεία και Επανάσταση
- Τοπική Ιστορία και Επανάσταση
- Υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά και Επανάσταση/ Η ιστορική περίοδος με αρωγό τη μουσειακή εκπαίδευση
- Αθέατες όψεις της Επανάστασης για την Ανεξαρτησία.